

“`html

Läxa i Samhällskunskap 1a1 – Valsystem: Proportionalitet

Läxa

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1a1

Tema: Valsystem: Proportionalitet

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

- **Proportionalitet:** Ett system där varje röst har lika värde i förhållande till antalet röster som ett parti får.
- **Valhandler:** En organisation som organiserar och genomför val.
- **Röstberäkning:** Processen för att räkna och tilldela röster vid ett val.
- **Mandat:** En plats i en församling, t.ex. i riksdagen.
- **Parti:** En politisk grupp som arbetar tillsammans för att vinna val och påverka politik.
- **Valprocess:** Stegen och reglerna som styr hur val genomförs.
- **Väljare:** En person som har rätt att rösta i val.
- **Demokrati:** Ett styrelseskick där makten utgår från folkets vilja genom fria och hemliga val.
- **Opolitisk:** Att inte vara partisk eller att inte ha en politisk agenda.
- **Koalition:** Ett samarbete mellan politiska partier för att nå en gemensam målsättning.

Instuderingsfrågor

1. Vad innebär proportionalitet i ett valsystem?
2. Hur fungerar röstberäkning i en proportionell valmodell?
3. Vilka fördelar finns det med att använda ett proportionellt valsystem?
4. Vilka är nackdelarna med ett proportionellt valsystem?
5. Hur kan ett partytera mandat enligt det proportionella valsystemet?
6. Vilken roll spelar väljarna i ett demokratiskt valsystem?
7. Vad är skillnaden mellan ett majoritetsvals system och ett proportionellt vals system?
8. Hur påverkar digitalisering valet och vals systemet idag?
9. Vilka exempel finns det på länder som använder ett proportionellt vals system?
10. Hur kan koalitioner bildas i ett proportionellt vals system?

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Uppgift	A	B	C	D
Vad kallas det system där varje röst har samma vikt?	Majoritetsval	Proportionalitet	Mixat vals system	Direkt val
Vad kallas en plats i riksdagen?	Mandat	Post	Position	Röstning
Vilket av följande är en nackdel med proportionella vals system?	Fler partier representeras	Svårare att bilda regering	Större engagemang	Ökad politisk stabilitet
Vad kallas en sammanslutning av politiska partier?	Parti	Koalition	Allians	Liga

Hur många mandat behövs för absolut majoritet i riksdagen?	175	200	201	250
Vilken är den främsta fördelen med proportionell representation?	Det är enkelt	Fler röster representeras	Det finns bara ett parti	Det är snabbare att räkna röster
Vad är en väljare?	En som röstar	En kandidat	En politiker	En partiledare
Vilket begrepp beskriver hur makten fördelas i ett valsystem?	Valprocess	Maktfördelning	Demokrati	Folkrätt
Vad syftar demokrati till?	Folkets röster	Politik	Valprocess	Klasskillnad
Vad gäller för opolitiska individer?	De är engagerade	De röstar inte	De kan påverka	De är partiska

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: *Enkelt intervju*

Beskriv kort vad ett proportionellt valsystem är och ge minst två exempel på fördelar. Svarslängd: ca. 200 ord (En sida).

Skrivuppgift 2: *Analys av ett valsystem*

Jämför ett proportionellt valsystem med ett majoritetsvals system. Lyfta fram skillnader, fördelar och nackdelar. Svarslängd: ca. 300 ord (En halv sida).

Skrivuppgift 3: *Debattartikel*

Argumentera för eller emot användningen av proportionella vals system i Sverige. Använd konkreta exempel för att stödja dina synpunkter. Svarslängd: ca. 400 ord (En och en halv sidor).

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- Word - Skapar ett dokument
- Svårare - Gör läxan svårare
- Enklare - Gör läxan enklare